

Handläggare
Thomas Hollowell

Datum
2026-02-25

Diarienummer
S2025/01759

Remissvar ”Fortsatt utveckling av en nationell läkemedelslista – en del i en ny nationell infrastruktur för datadelning” (SOU 2025:71)

Sammanfattning

Region Värmland välkomnar ambitionen i SOU 2025:71 att stärka den nationella informationsförsörjningen för läkemedelsbehandlingar och angränsande uppgifter. Vi betonar särskilt följande huvudpunkter:

1. Ordinationen bör användas som utgångspunkt och masterkälla, annars risk för parallella listor, klinisk osäkerhet och ökad arbetsbelastning.
2. Uppgifter om administrerade och långverkande läkemedel bör införas etappvis och med tydliga definitioner. Likaså bör MTP-införande ske i takt med EUDAMED/UDI. Dessa bedöms inte högst prioriterat utan för Region Värmlands del välkomnas i första hand fokus på en vidareutveckling av en gemensam lista över aktuella läkemedelsbehandlingar för vården, apoteken och patienten.
3. Ett nationellt vaccinationsregister bör införas med obligatorisk rapportering och säkerställd prestanda, men med en översyn av definition och tillgången till vaccinationsdata.
4. Åtkomst bör baseras på vårdrelation, med enhetlig spärilogik mellan journal, NPÖ och nationell lista.
5. Tidsplanen anses realistisk; en nationell migreringsplan och finansieringsprincip krävs samt tid för regional utveckling och testning i klinisk miljö innan driftsättning.
6. Vidareutvecklingen av nationella läkemedelslistan bör synkroniseras med utvecklingen av EHDS och NDI.

Handläggare

Thomas Hollowell

Datum

2026-02-25

Diarienummer

S2025/01759

Bakgrund och utgångspunkter

Region Värmland ser positivt på Socialdepartementets förslag kring en vidareutveckling av den digitala infrastrukturen och nationella läkemedelslistan. Ökad möjlighet till delning av patientdata mellan vårdgivare och en sammanhållen läkemedelslista ses som bra verktyg för att öka patientsäkerheten, öka patientens delaktighet i sin egen vård, samt underlätta för personal inom hälso- och sjukvård. Vi ser förenkling, modernisering och samordning som en välkommen väg framåt. Det är däremot av vikt att utvecklingen av digital nationell infrastruktur skapar värde utan att kräva oproportionerligt stora resurser regionalt. Patientens och hälso- och sjukvårdens behov bör vara styrande i vidareutvecklingen.

Region Värmland anser att vidare utveckling av vårdinformationssystem och nationella läkemedelslistan behöver samordnas med EHDS, NDI och pågående nationella uppdrag. Enklare, mer harmoniserade lösningar önskas i framtiden för att bespara tid och effektivisera det vårdnära arbetet, principen enkel registrering-multipel användning är eftersträvaransvärt.

Region Värmland tar i remissvaret ej ställning i detalj till förslagen gällande arkitektur och federering men tar gärna del av den framtida utvecklingen.

Nationell läkemedelslista – ordination som masterkälla

Region Värmland stödjer en ordinationscentrerad modell där journalens uppdaterade ordinationslista utgör primär informationskälla. Skillnader mellan recept och faktisk behandling riskerar skapa kliniska risker. För att säkerställa korrekt koppling i läkemedelslistan bör länkning ske mellan ordination–förskrivning–recept där informationen delas åt bägge håll och på så vis säkerställer en ständigt uppdaterad och enhällig lista. Att på sikt möjliggöra expediering direkt på ordination ses som positivt.

Handläggare
Thomas Hollowell**Datum**
2026-02-25**Diarienummer**
S2025/01759

Vaccinationer

Ett samlat register med obligatorisk rapportering är något som efterfrågas av både hälso- och sjukvård samt invånare och skulle höja kvaliteten på vaccinationshistoriken. För tydlighet bör begreppet vaccination definieras enligt den EU-rättsliga definitionen, dvs mot sjukdomar orsakade av ett smittämne. Region Värmland anser även att smittskyddsläkaren bör möjliggöras åtkomst och att detta inte påverkar förtroendet för registret. Om smittskyddsläkare inte tillåts åtkomst till framtida register för att fullgöra sitt uppdrag, leder det till att nyttan av registret begränsas på ett sätt som varken gynnar invånarna eller hälso- och sjukvården. Registerlösningen bör även ha hög prestanda och kunna ge vaccinationsstatus även i akuta situationer. Historiska data bör om möjligt överföras men med krav på kvalitetssäkring av migrerade data. Region Värmland stödjer även förslaget att samtliga vårdgivare som administrerar vaccinationer bör ha obligatorisk registrering.

Administrerade och långverkande läkemedel

Införandet bör ske efter att ordinationsstrukturen är fullt etablerad. Begreppet "långvarig effekt" måste definieras, och dokumentation bör automatiseras där det är möjligt för att undvika kliniska extramoment.

Medicintekniska produkter (MTP)

Region Värmland stödjer förslaget om registrering av MTP integrerat i nationella läkemedelslistan på sikt och anser att MTP är patientsäkerhetskritiska, men införandet bör ske successivt och följa EUDAMED och deras unika produktidentifiering (UDI). Felaktiga eller ofullständiga nationella MTP-listor riskerar skapa falsk trygghet. Ett arbete kring aktuella produktgrupper enligt MDR samt spårbarhet är viktigt att säkerställa inför en utveckling av en integrerad MTP-infrastruktur, eventuellt med start med registrering av de MTP som tillhör de högsta riskklasserna. Registrering av MTP bör eventuellt inte omfattas i ny infrastruktur innan det är vidare utrett.

Åtkomst, samtycke och spärr

Åtkomst bör baseras på vårdrelation och nödvändighet, i linje med EHDS. Spärrhantering ska vara enhetlig i journal, NPÖ och nationell

Handläggare

Thomas Hollowell

Datum

2026-02-25

Diarienummer

S2025/01759

lista. En harmonisering för hantering av informationsmängder behövs och detta lyfts även i uppdraget "Uppdrag att möjliggöra en nationell digital infrastruktur för hälsodata" (S2024:A). Dessutom är nuvarande reglering av vilka yrkesroller som har åtkomst till NLL inte ändamålsenlig då t ex barnmorskor utan forskrivningsrätt och läkarstuderande saknar tillgång till dagens NLL, trots att de kan ha ett behov av denna information i sitt kliniska arbete. I linje med EHDS behövs tekniska lösningar för behörighetsstyrning och loggning, samt tydliga rutiner för hantering av spärrar i realtid.

Tidsplan

Region Värmland ser stora hinder för ett genomförande fullt ut redan till 2029 då de redan föreslagna ändringarna skulle innebära en omfattande utveckling av regionens vårdinformationssystem. Utvecklingen behöver följa EHDS i form av informationsspecifikationer, interoperabilitetslösningar och säkerhetsmönster och införandet bör snarare ske stegvis med en tydlig prioriteringsordning och tidplan. För Region Värmlands del är det av vikt att systemleverantörer tillåts och ges tid att utveckla tekniska lösningar utefter de nationella specifikationerna. Idag saknas många av de tekniska lösningar som framgent kommer krävas i de vårdinformationssystem som används i regionen.

I framtida utvecklingen är det också av stor vikt att tid ges till noggrann testning i klinisk miljö innan slutlig implementering. För Region Värmlands del gjordes anslutning till NLL i nuvarande version under hösten 2025 och utvärderingen av den anslutningen kommer styra en stor del av vårt fortsatta arbete. Vi ser en risk för omfattande nationella implementeringar som skapar undanträngningseffekter där resurser tas ifrån den dagliga vården.

Handläggare

Thomas Hollowell

Datum

2026-02-25

Diarienummer

S2025/01759

Finansiering

Region Värmland anser att utveckling och implementering av en utökad nationell läkemedelslista ska finansieras genom finansieringsprincipen.

Ärendansvarig

Thomas Hollowell
Objektägare patientjournal
Region Värmland